

Komünizm Amerikayı Ne Zaman Etkiledi (When Communism Inspired Americans) New York Times / 29 Nisan 2017 / Vivian Gornick

1962 yılında New York City de yapılan bir mitingde ünlü liberal gazeteci Murray Kempton eski tüfek Kızılarla dolu salona: "Hayatımda çok komünist tanıdım ve onları suçlu gibi görmedim. Onları sadece aktivist olarak gördüm ayrıca aramızda farklılıklar var. Bu ülkenin size dostça davranmadığını biliyorum ama yine de bu ülkenin sizin gibi insanlara sahip olması bir şanstır. Tutuklandınız, takip edildiniz, telefonlarınız dinlendi ve evlatlarınız kovuldu. Bütün bunlara rağmen içinizde hala yıkılmamış, sakin ve huzurlu olanla-

Murray Kempton

söylendiği gibi demokratik olması için artık harekete geçtiler" dedi.

rınız var. Hepinizi selamlar ve iyi günler dilerim" dedi.

O gece anemde oradaydı ve eve geldiğinde: "Amerika bu gibi komünistlerin olmasından dolayı çok şanslıdır. Çoğu ülkenin her zaman

Ebeveynlerim sosyalist işçiydi. 1940 ların sonunda 1950 lerin başlarında, ailemizi ve arkadaşlarını o dönemlerde ilerici olarak nitelendirdiklerini duyarak büyüdüm. İlerici dünya sosyolojik açıdan çok karışıktır. İlericiliğin merkezinde Komünist partinin bütün gün çalışan organizatörleri, çevredeki sol sempatanlar, her türlü parti kartına sahip olanlar ve farklı yerlerden gelen saygıdeğer insanlar vardı.

Çocukluğumda bu ayrımlar benim için önemli değildi. Bronx da ki dairemize veya para toplamak için katıldığımız davetlere gelenler "ilerici", katıldığımız 1 Mayıs yürüyüşlerinin ve mitinglerinin hepsi "ilericilikti". Mutfaktaki masamızda çay içiyorlar, siyah ekmek ve ringa balığı yiyip "sorunlar" üzerinde konuşuyorlardı. Konuşmalarından hiçbir şey anlamıyordum ama söylemlerinin zenginliği, argümanların yoğunluğu, aciliyeti ve özlemi beni hep heyecanlandırmıştı. Konuşmalar bir nehir gibi akıp gidiyordu.

Boru tamircisi, presçi, tekstil atölyelerinde makine işçisi olan bu kişiler nehir gezginleri gibiydi. Bu yolculuklarında kendi dar fakir deneyimlerini de yanlarına alarak soyutlamalarını güçlü bir enerjiye çeviriyorlardı. Bu insanlar sohbet için bir araya geldiklerinde siyaset konuşuyorlardı. Konuştukları konulara fikirlerini, ideallerini ve tarihi oturtmaya çalışıyorlardı. Düşünerek konuşurlarken isimsizleşiyorlar doğumlarında ki belirsizlikler, zorunluluklar ve mahkumiyetler yok oluyordu. Bu kişiler basit ve dünyanın yok saydığı kişiler değildi. Bu kişiler Rus devrimi ve dünyanın medeniyeti sayılan Marksizm in kurucusu proleterlerdi.

O yıllarda binlerce insanın Komünist partiye katıldığı doğrudu. Çünkü bu kişiler çok ağır şartlarda çalışan işçi sınıfındandı. (tekstilde çalışan Yahudiler,Bati

Virginia madencileri, California meyve toplayıcıları gibi) Binlercesi de eğitilmiş orta sınıftan (öğretmenler, bilim adamları, yazarlar) insanlardı. Parti onlar için acil bir sosyal adaletsizlik duygusuyla şekillenen ve özdeşleşen bir tutku idi. Bir çok komünist partinin merkezine ayağını bile atmamış, merkez komite üyeleri ile göz göze gelmemiş veya partinin siyaseten önemli toplantılarına katılmamıştı. Fakat hangi derecede olursa olsun bu partinin sendika yanlıları sanayi işçilerinin güçlenmesi için çok önemliydiler. Partideki avukatlar güneydeki zencileri savunuyor, parti de ki organizatörler Appalachia da ki madencilerle, California da ki çiftlik çalışanları ve Pittsburgh da ki çelik işçileri ile yaşıyorlardı. Onlarla birlikte çalıştılar hatta öldüler. Bütün bunları gerçek yapan partiyi inşa eden organizasyonlardı. Bu organizasyonlar Uluslararası İşçi Düzeni Ulusal Zenci Kongresi ile İşsizlik Konseyleri idi. Çöküş döneminde ve II. Dünya Savaşı sırasında ne zaman dünyada olan bir felaket duyulsa

"The Daily Worker" gazetesi hemen tükeniyordu.

Günümüzden bakıldığında bunları anlamak çok zor gelebilir. Komünist partinin tercüme ettiği dünya birliğinin Marksist görüşü en sıradan kadın ve erkeği bile insanlığını ve hayatı daha derin daha temiz hissetmesini sağlıyordu. Bu nedenle bu insanlar sadece partiye bağlanmadılar partiye bağımlı oldular. Bir ödül almıyorlar, aşk, ün ve servet elde etmiyorlardı. Elde ettikleri tecrübe bunların kat ve kat üstünde idi. Her şeyden önce kendilerini dünyanın gerçek komünistleri olduğuna inanıyorlardı. Polis devleti yolsuzluğunu kaderleri olarak kabullenmiyorlardı.

1956 yılının Nisan'ın da Nikita Kruçev, 20. Sovyet Komünist partisi kongresindeki konuşmasında Stalin yönetiminin tahmin edilemez korkunçluğunu bütün dünyaya duyurduğunda 20 yaşındaydım. İnsanlar babamın mutfağındaki masada geceler boyunca oturup gökyüzüne bakıyor, öfkelenip ağlıyorlardı.

Nikita Khrushchev

Gençliğimin öfkesi ile hepsine "yalan" diye bağırdım. "Yalanlar, ihanet ve cinayet hem de sosyalizm adına" diyerek tekrar bağırdım. Kalbim kırılmış şaşkına dönmüştüm. Bana bekleyip görmem için yalvardılar. Bütün bunlar gerçek olamazdı. Ama doğru idi.

20 inci kongrenin raporu dünyadaki sol organizasyonlar için siyasi bir yıkım oldu. Rapor yayımlandıktan birkaç hafta sonra 30.000 kişi partiden ayrıldı. Bir yıl sonra ise partinin üye sayısı 1919 da ki kuruluş seviyesine düştü ve Amerikan siyasi tarihinin küçük bir parçası oldu. Komünist partinin ABD içindeki önemi 40 sene sürdü. Bu kırk yıl içinde yüz binlerce Amerikalı komünist oldu. Bunların birçoğu sosyal yalnızlık, finans ve kariyer kaybı yaşarken bazıları hapis yattı. İki nesil Amerikalıların hayatı siyasi tarih tarafından yönlendirilmişti.

Güney Appalachian Maden işçileri 1940 lar

Ama orijinal devrimciler kadar hiçbirinin hayatı güvenli olmamıştı. Onlar şimdi tarih oldu.

Vivian Gornick

Bu makale New York Times Gazetesinin Red Century adında Bolşevik devriminin 100 yıl dönümü nedeniyle hazırladığı yazı dizisinin 10. makalesi olup Vivian Gornick tarafından yazılmış ve 29 Nisan 2017 de New York Times internet sitesinde yayınlanmıştır.